

Omgaan met de bever

Voor- en nadelen van een gravende knager

Vilmar Dijkstra

Inhoud

- Inleiding
- Ecologische rol van de bever
- Ontwikkeling van de bever in Nederland
- Problemen en oplossingen
- Standpunt Zoogdierverseniging

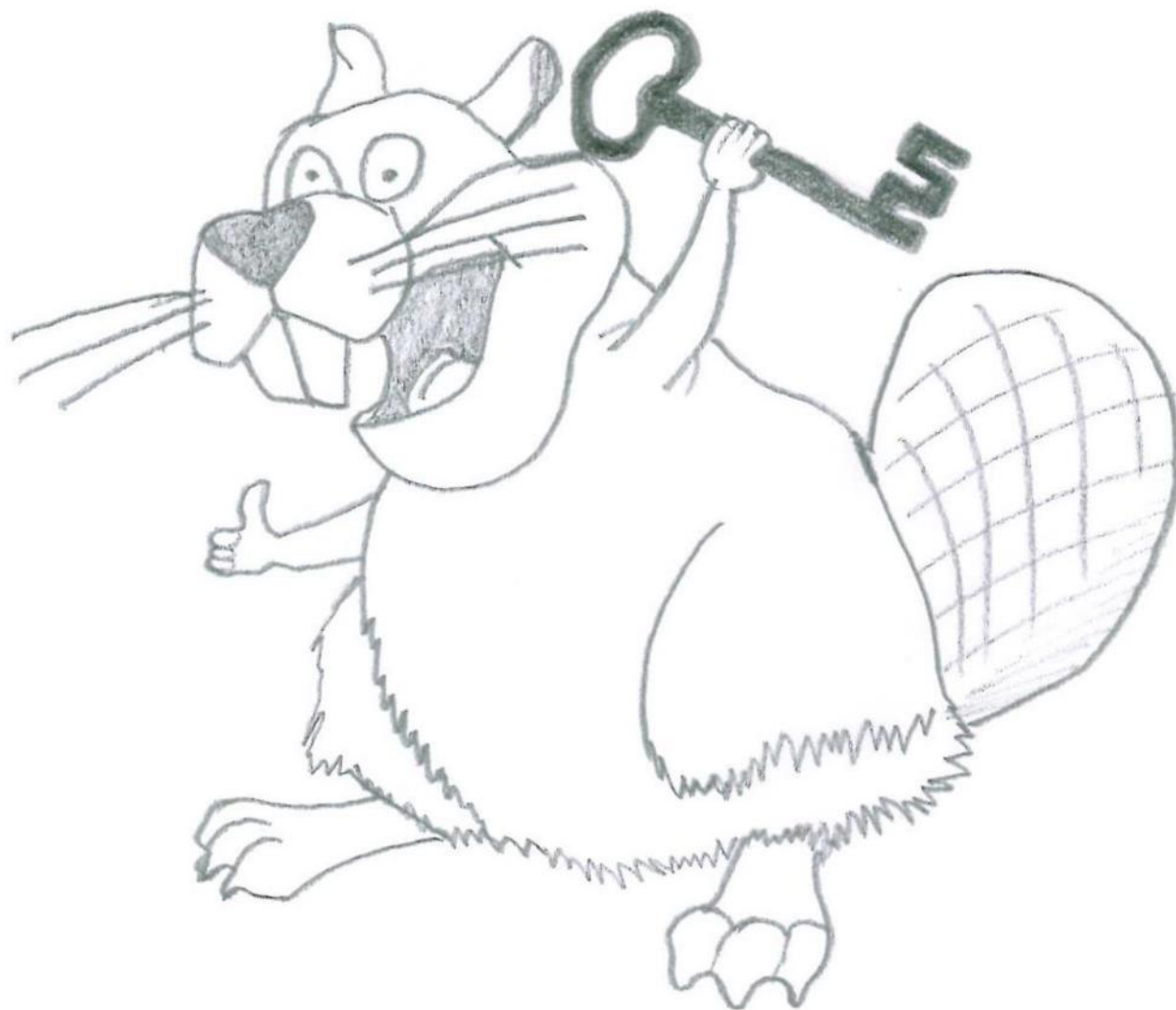

Inleiding

Ecologische rol

Vergroting wateroppervlak/ -diepte/oeverlengte

Vergroting wateroppervlak/oeverlengte

Openen dichte houtige begroeiing

Dood hout I

Dood hout II

Bevoordeling beleidsrelevante soorten

Sociale structuur/gedrag

- Territoriaal; 1 tot 20 km oever, gemiddeld 4,5 km oever

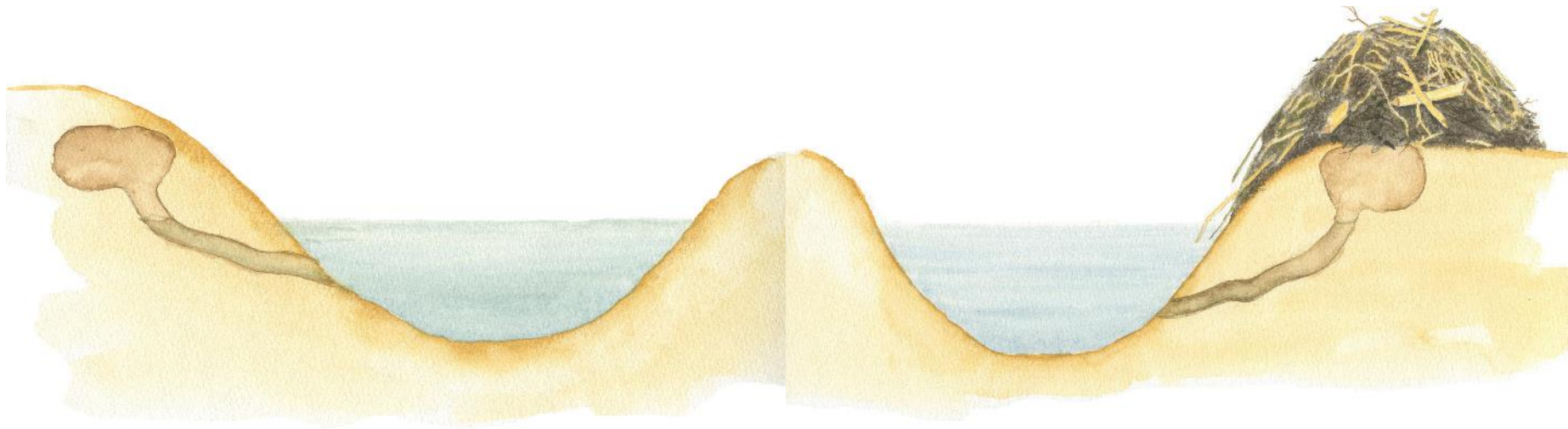
Sociale structuur/gedrag

- Familieverband; gemiddeld 4,5 dieren

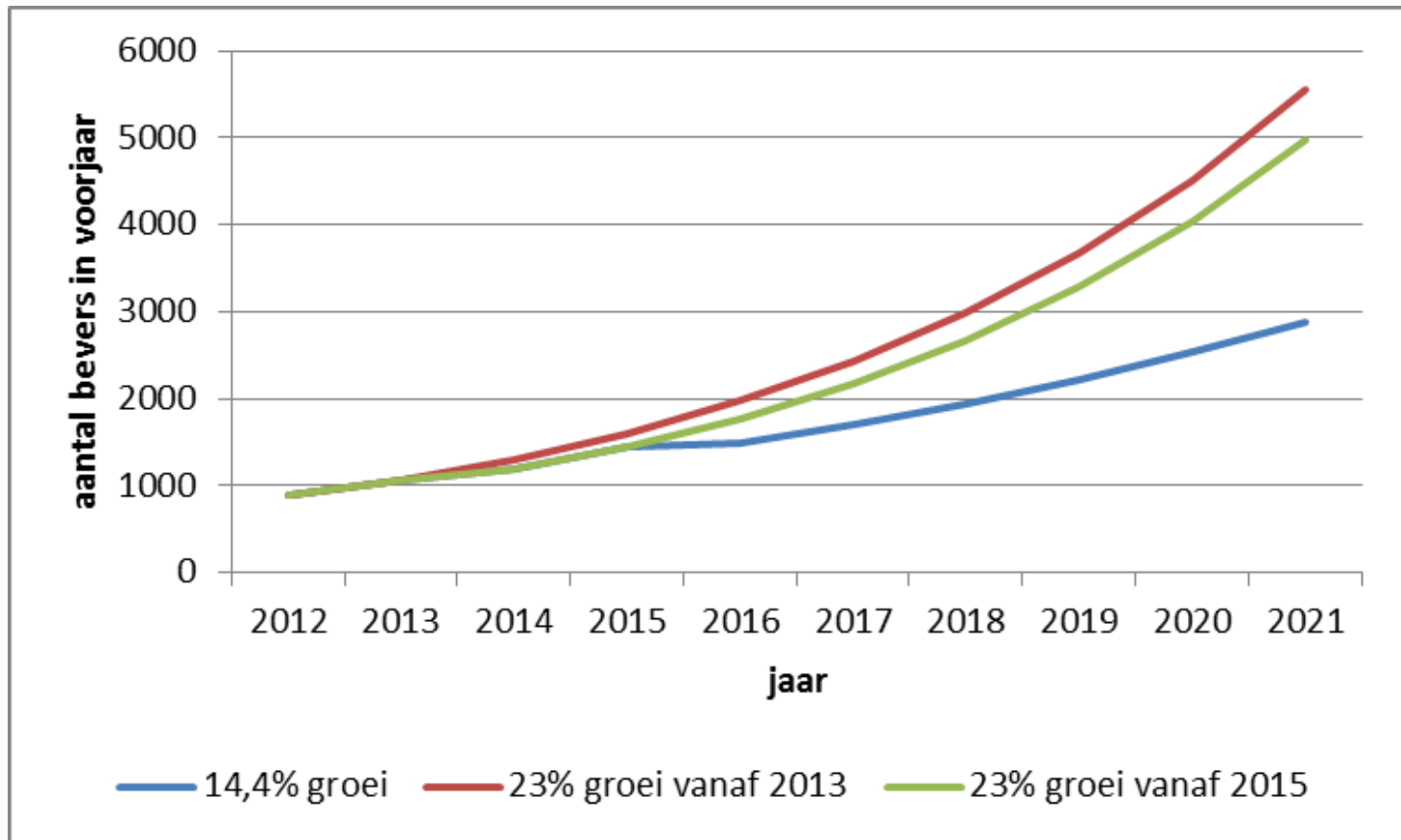

Sociale structuur/gedrag

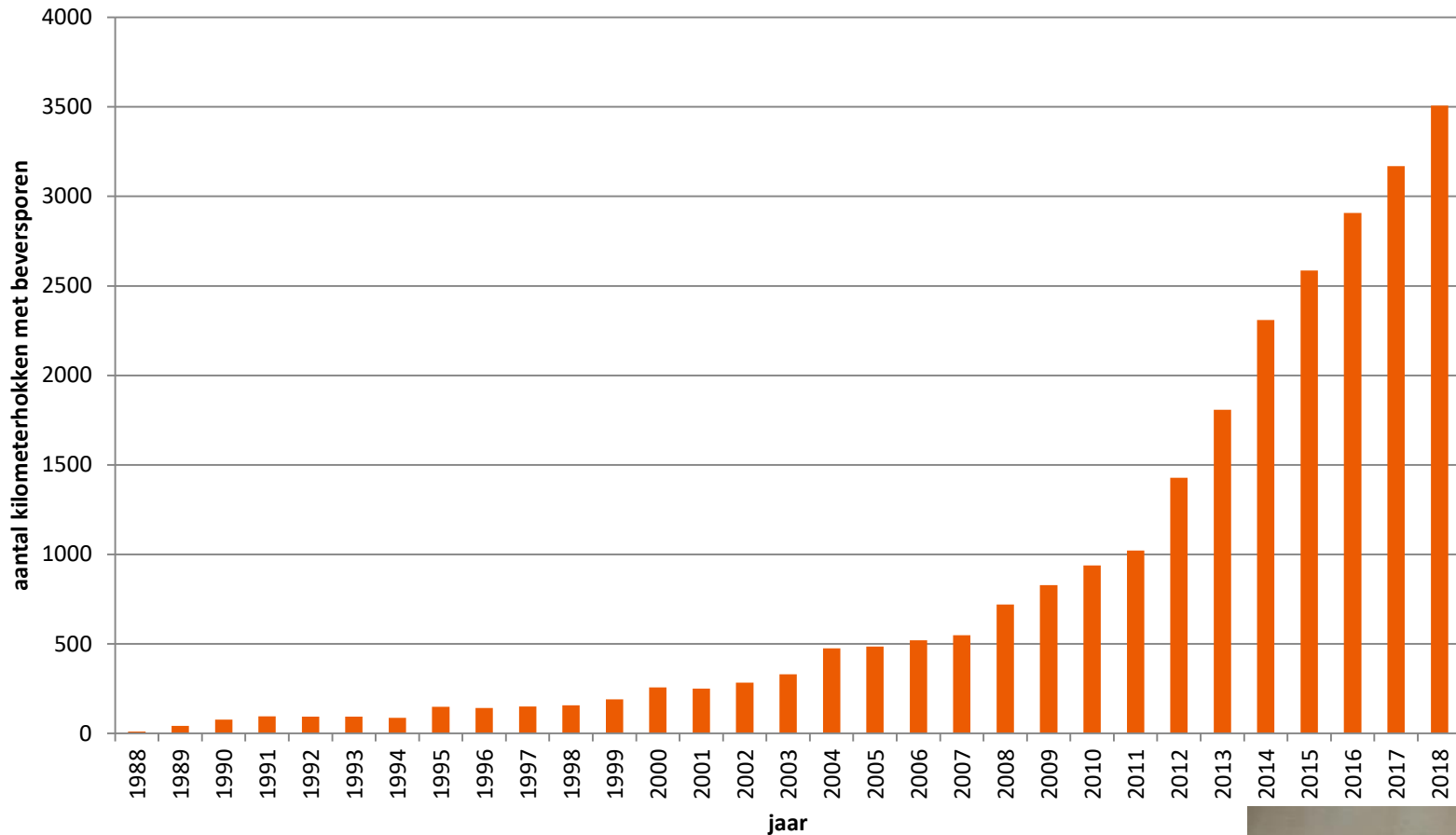
- Dagrustplaatsen; brengt dag door in holen en burchten

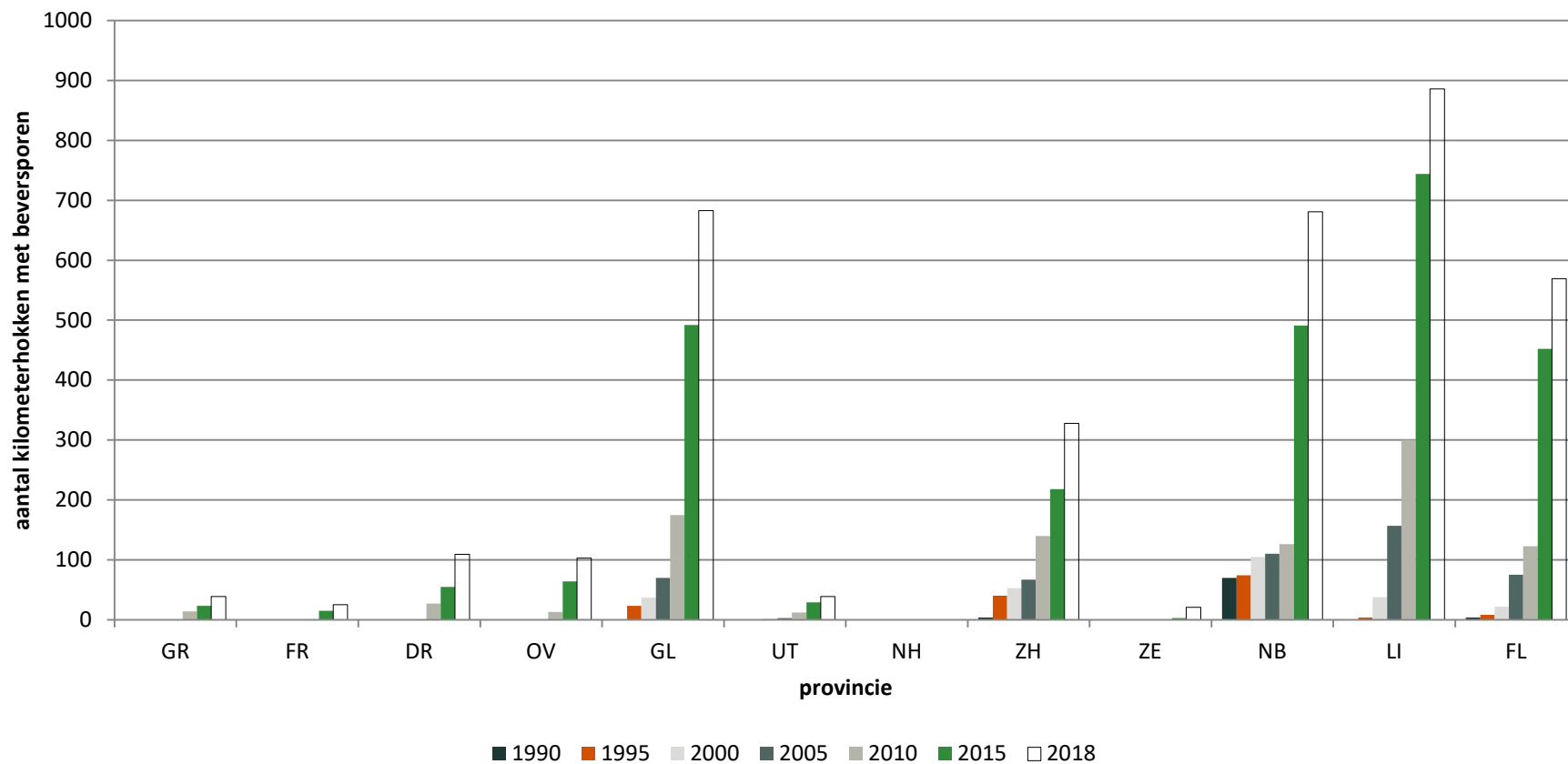
Populatieontwikkeling

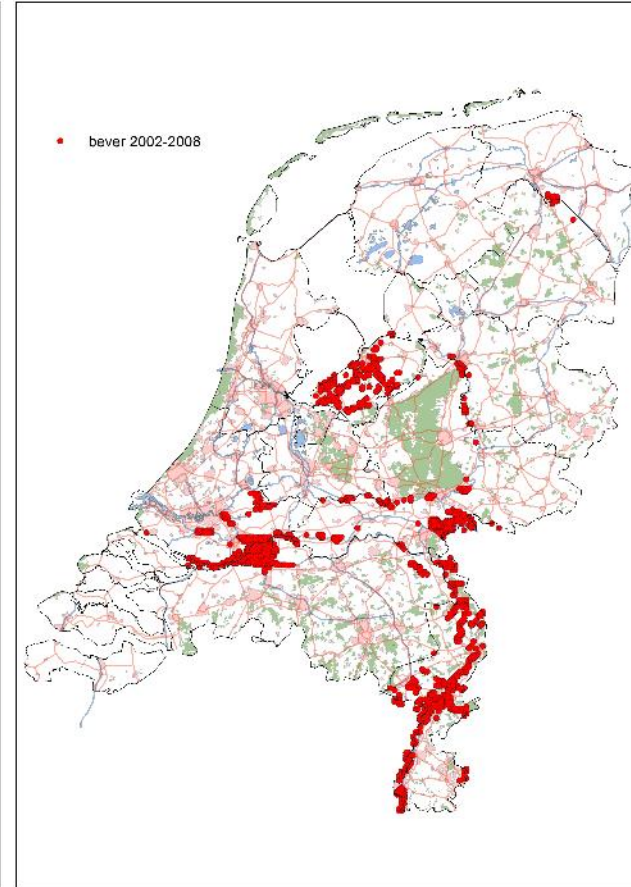
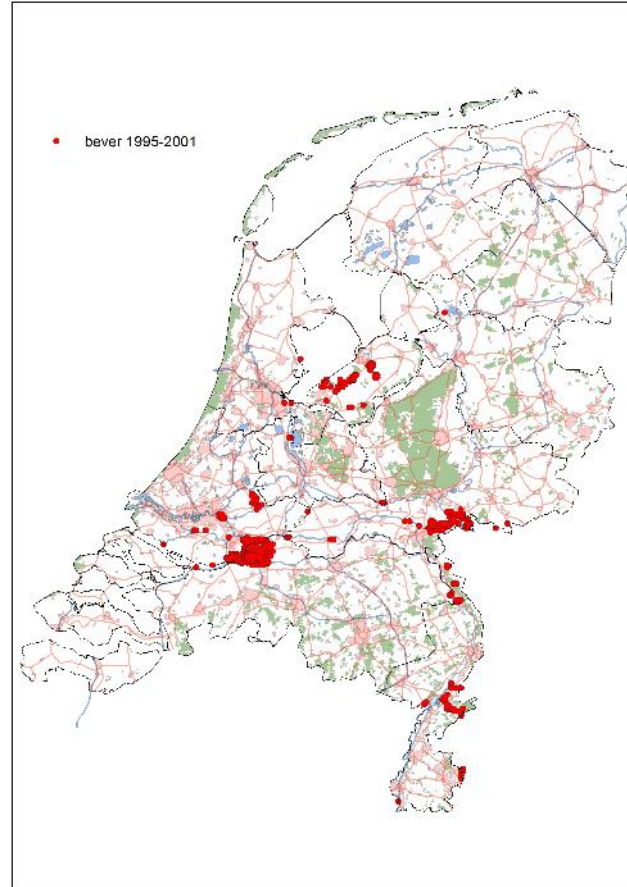
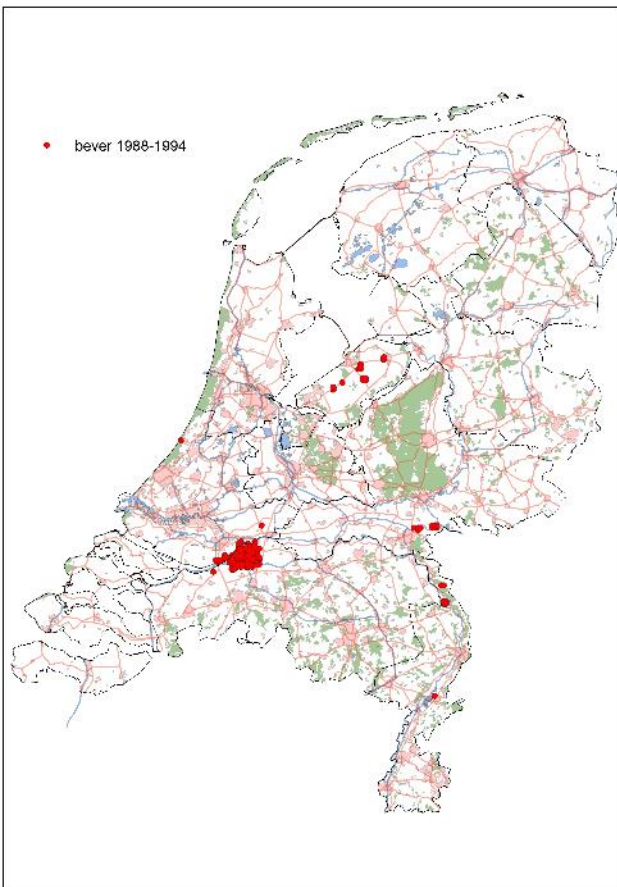
Populatieontwikkeling

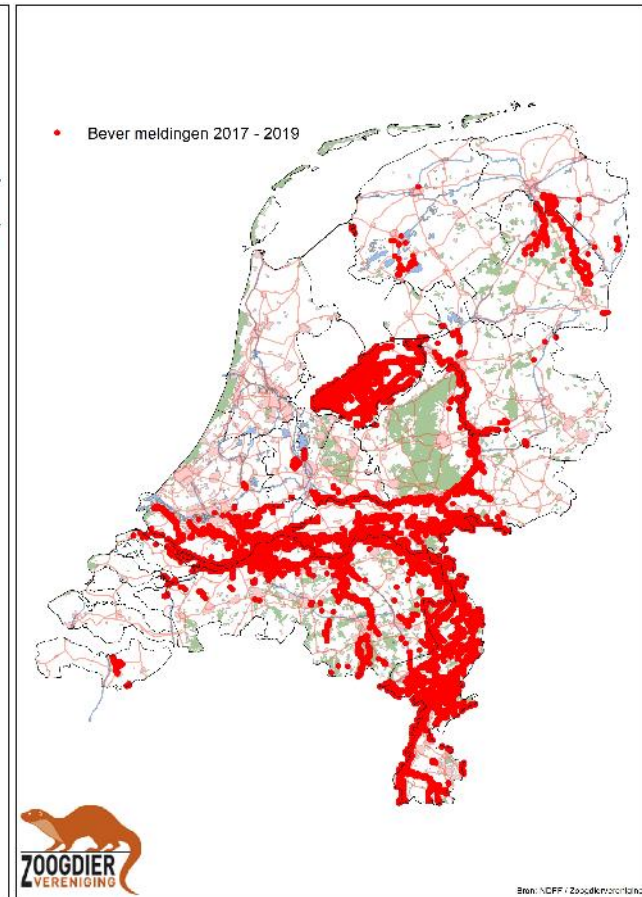
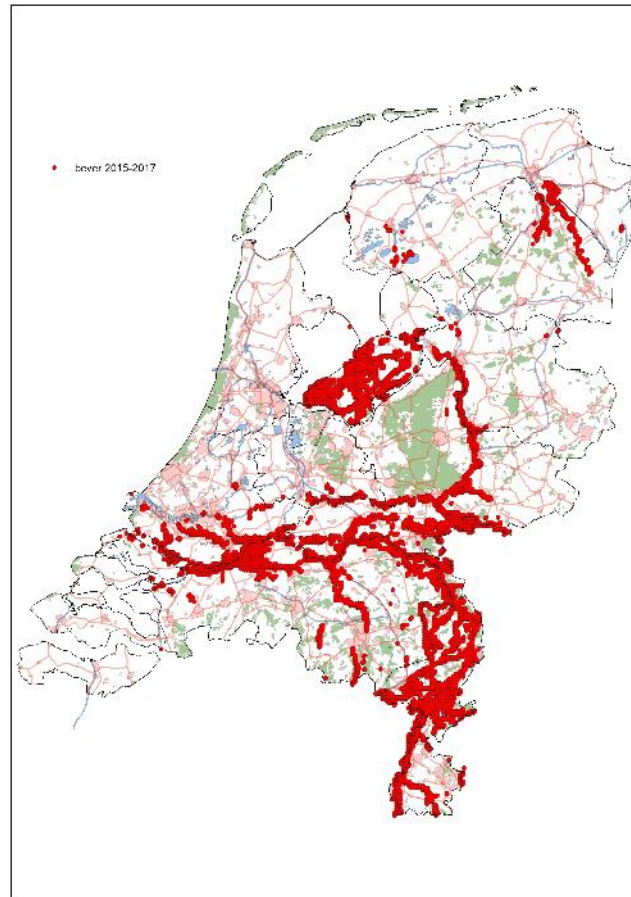
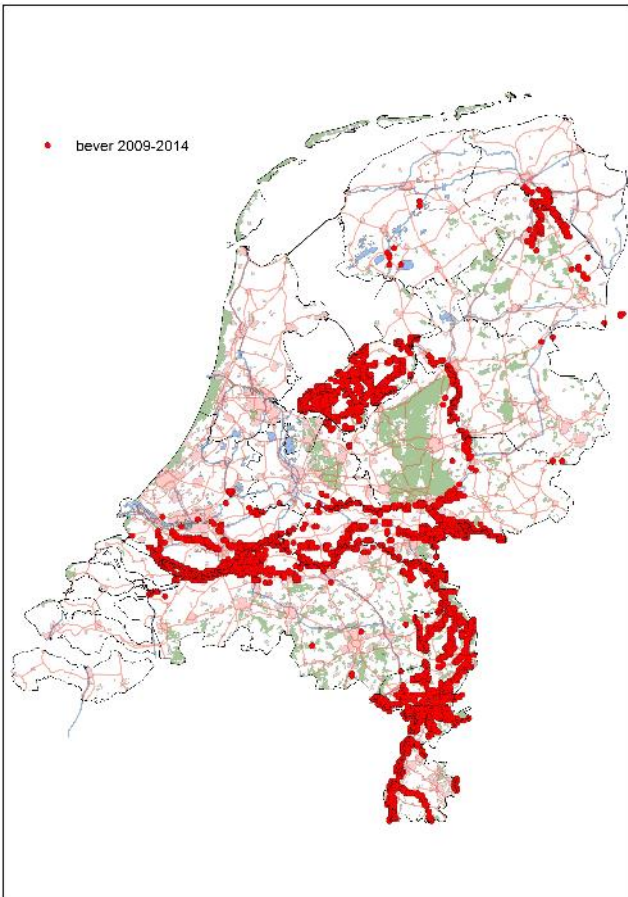
Populatieontwikkeling

Verspreidingsgebied

Verspreidingsgebied

Knelpunten

Graafschade

- Keringen
- Oevers

Graafschade

Keringen, kan zowel binnen- als buitendijks

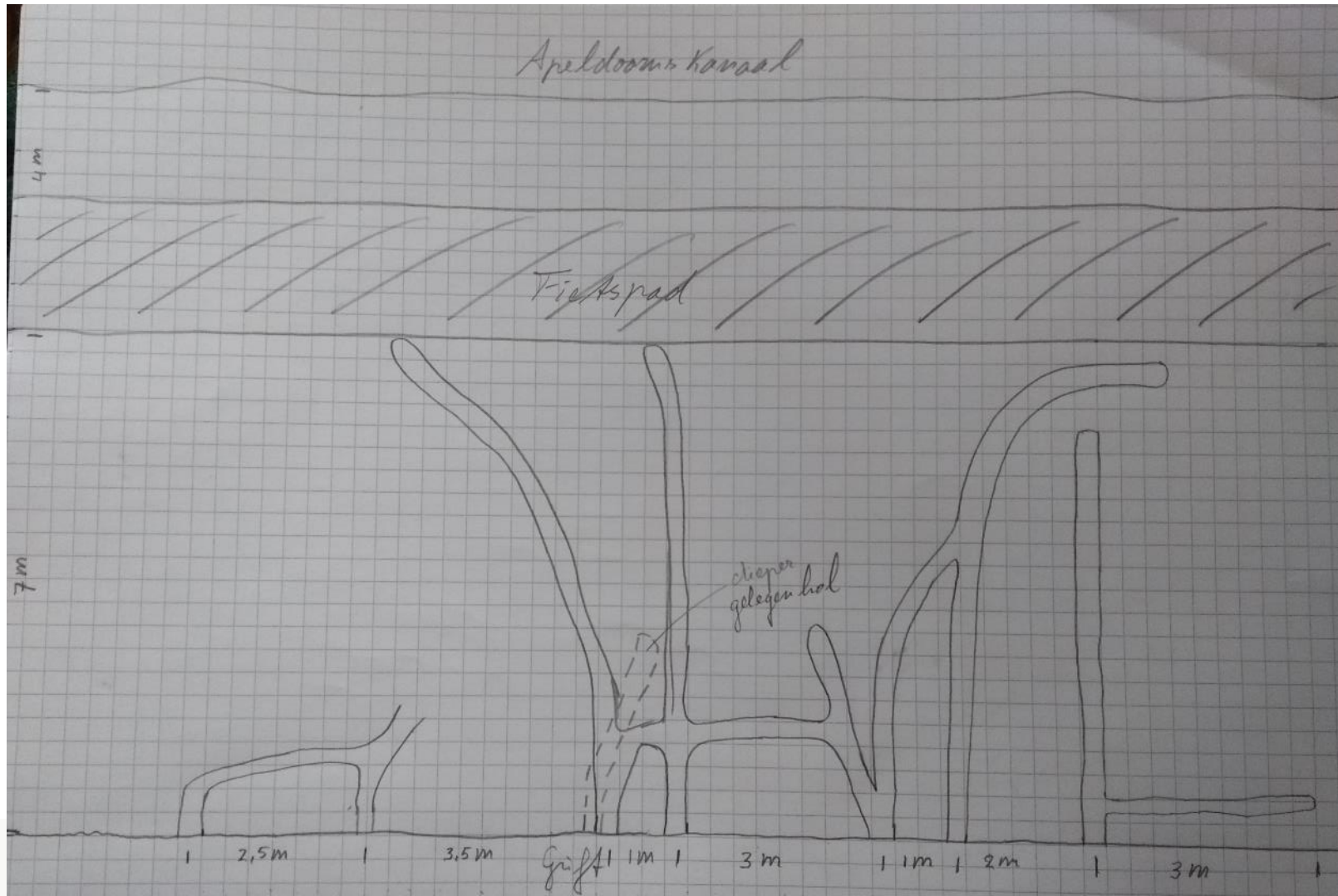
Graafschade

Graafschade

Graafschade

Graafschade

Bij normale waterstanden

De voet van de kering grenst aan dieper water

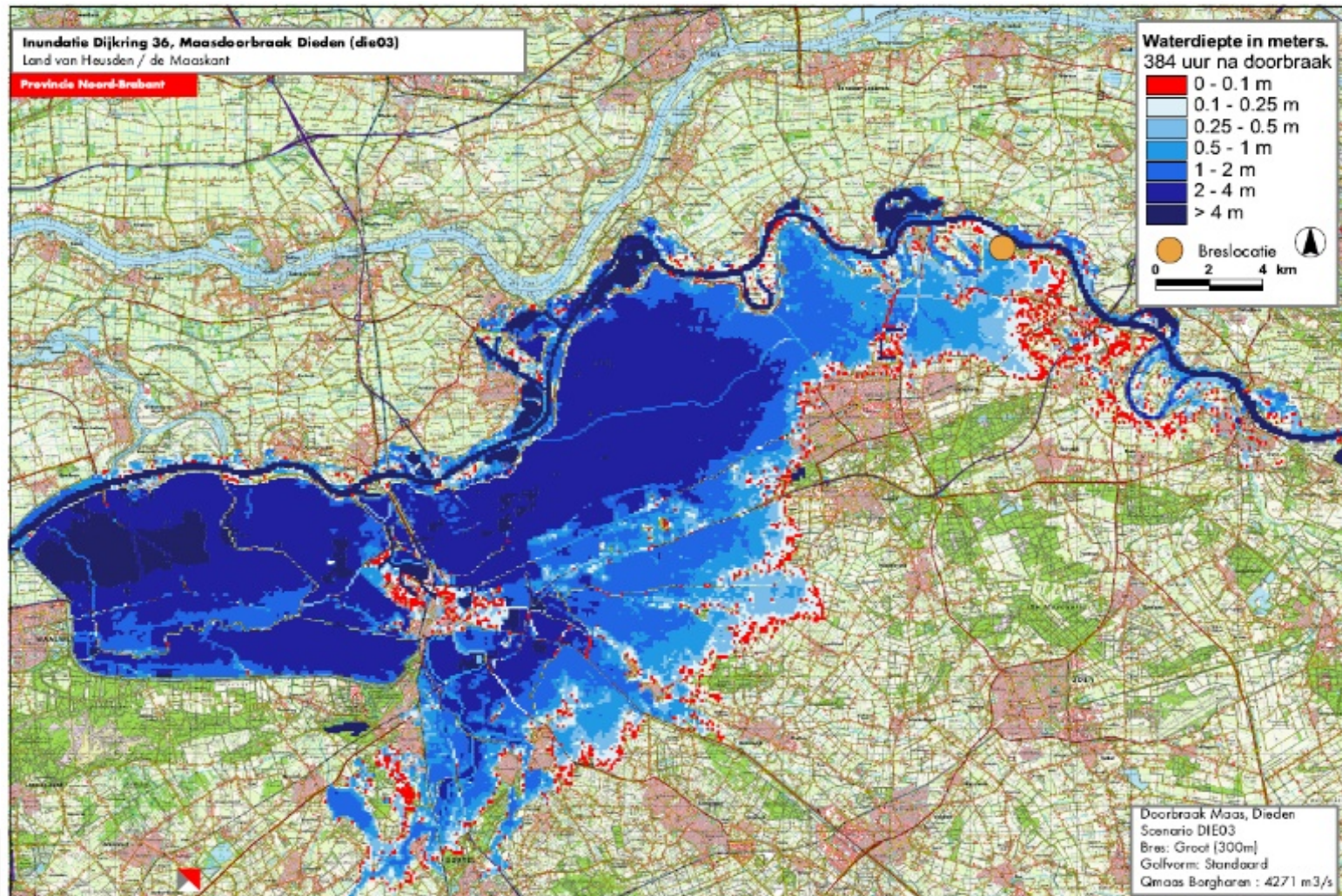
Graafschade

Bij hoge waterstanden

Onvoldoende of niet geschikte hoogwatervluchtplaatsen

Graafschade

Graafschade

Oevers

- veel oevers hebben ideaal profiel om in te graven,
- bij oevers met schouwpaden kan overlast en gevaar ontstaan, machines en mensen kunnen er in wegzakken, of zelfs kantelen

Natschade

- dammen in waterlopen van maximaal 5 tot 6 meter breed met (enige) stroming,

Knaagschade

- landbouwgewassen
 - boomkwekerijen
 - fruitteelt
 - particuliere tuinen
 - aspectbepalende beplanting
-
- beplanting die door omknagen schade veroorzaakt
-
- knaagschade zal vanwege het sterke territoriale gedrag (lage dichtheden) doorgaans beperkt zijn.

Naar oplossingen

- Korte termijn
 - Acteren op problemen die nu optreden
- Lange termijn
 - Via risicoanalyses de risico's en knelpunten in kaart brengen en volgens een prioritering aanpakken

Oplossingen graafschade

Normale waterstanden

de voet van de dijk grenst aan dieper water

- de teen van de dijk/kade te verlengen tot minimaal 15-20 m,
- de oever te verflauwen waardoor graven minder makkelijk is, in combinatie met het aanbieden van (schier)eilandjes met een ideaal profiel om te graven,
- het aanbrengen van gaas, damwand of stenen,
- over-dimensionering van waterlopen (ook van belang in het kader van waterberging en -kwaliteitsverbetering).

Oplossingen; bever

Graafschade bever bij normale waterstanden

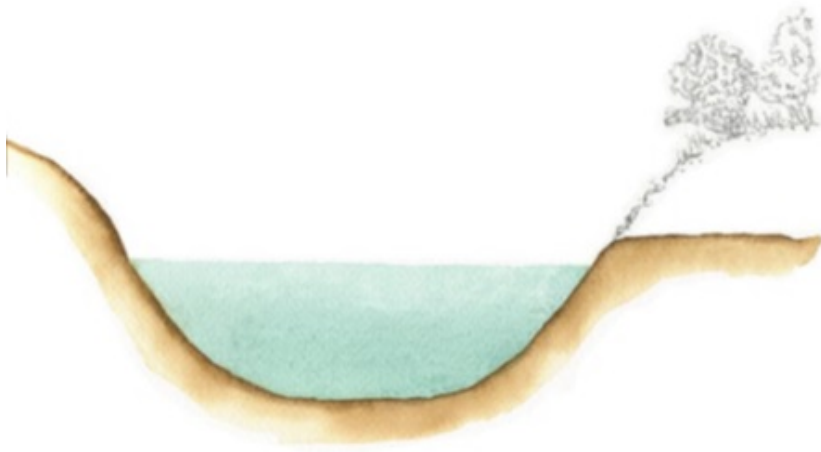
Watergang verleggen

Oplossingen; bever

Graafschade bij normale waterstanden

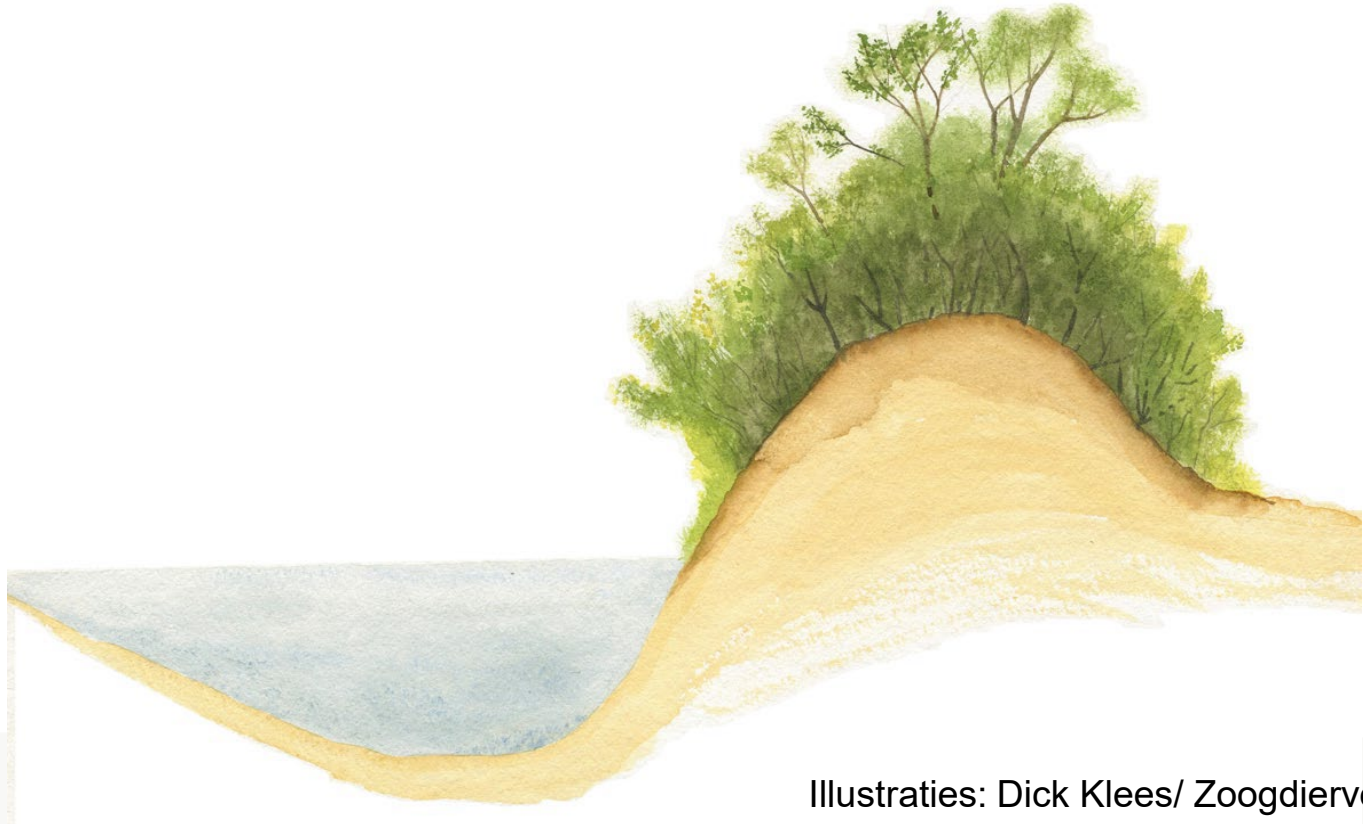
Oever verlagen of verflauwen

Oplossingen

Graafschade bij normale waterstanden

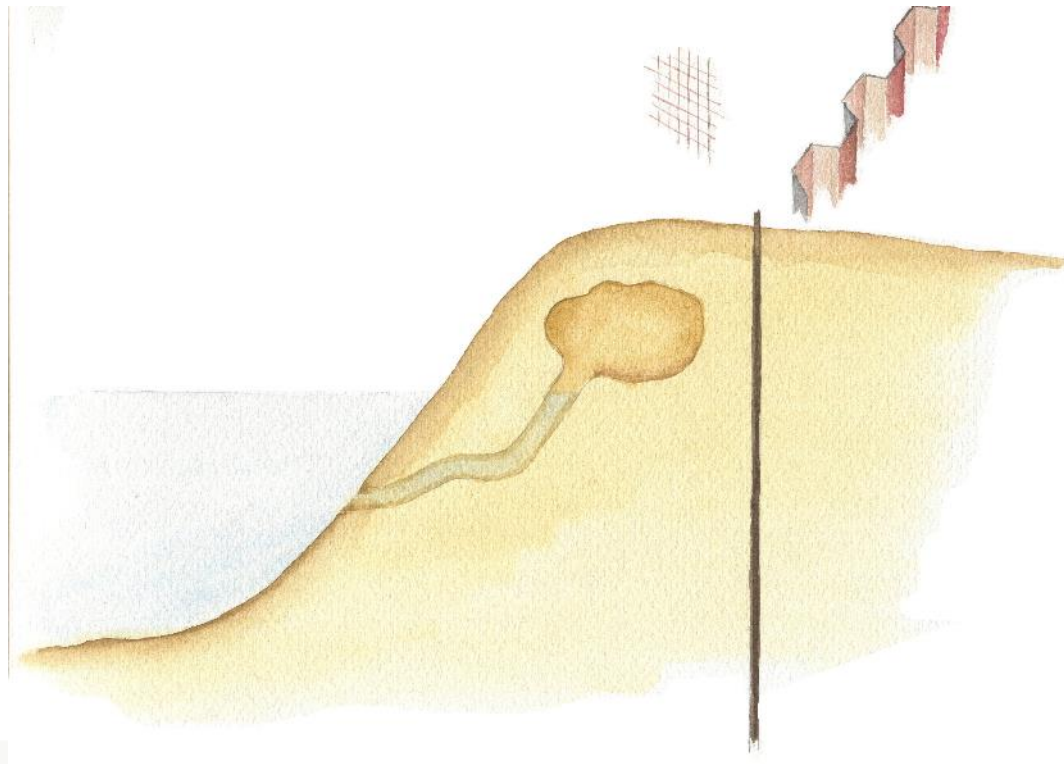
Ook alternatieve locaties bieden waar ze wel kunnen graven

Oplossingen

Graafschade bij normale en hoge waterstanden

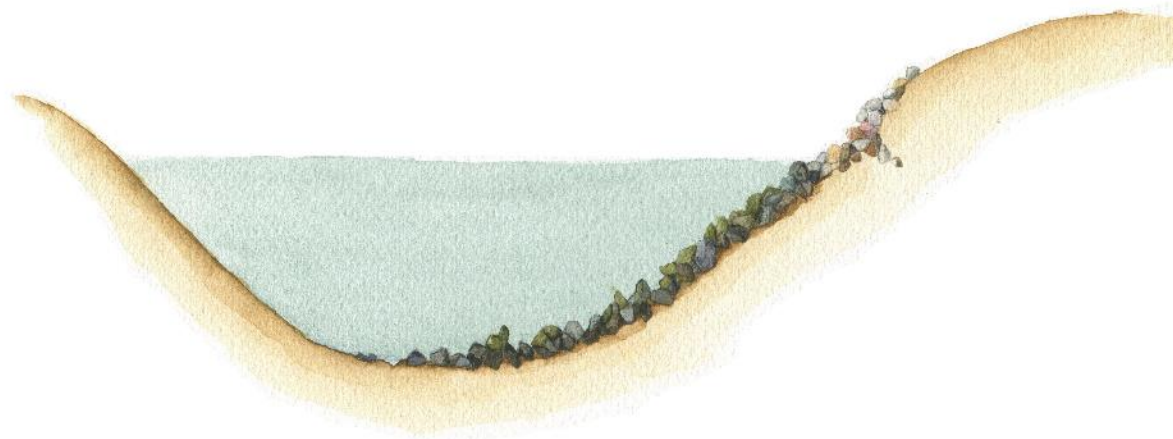
Technische oplossingen

Oplossingen

Graafschade bij normale en hoge waterstanden

Technische oplossingen

Oplossingen graafschade

Dijkverzwaringen uitvoeren op dusdanige wijze dat problemen met bever (& das) niet of nauwelijks meer kunnen ontstaan.

Alles in gaas of damwand zetten is erg kostbaar.

Zijn er goedkopere alternatieven?

Integraal benaderen! Kijk op gebiedsniveau, zowel binnen- als buitendijks.

In beeld krijgen waarom er gegraven wordt.

Daarvoor is het noodzakelijk om van tevoren informatie te verzamelen over (potentieel) voorkomen van bever (& das) en de knelpunten.

Risicomanagement!

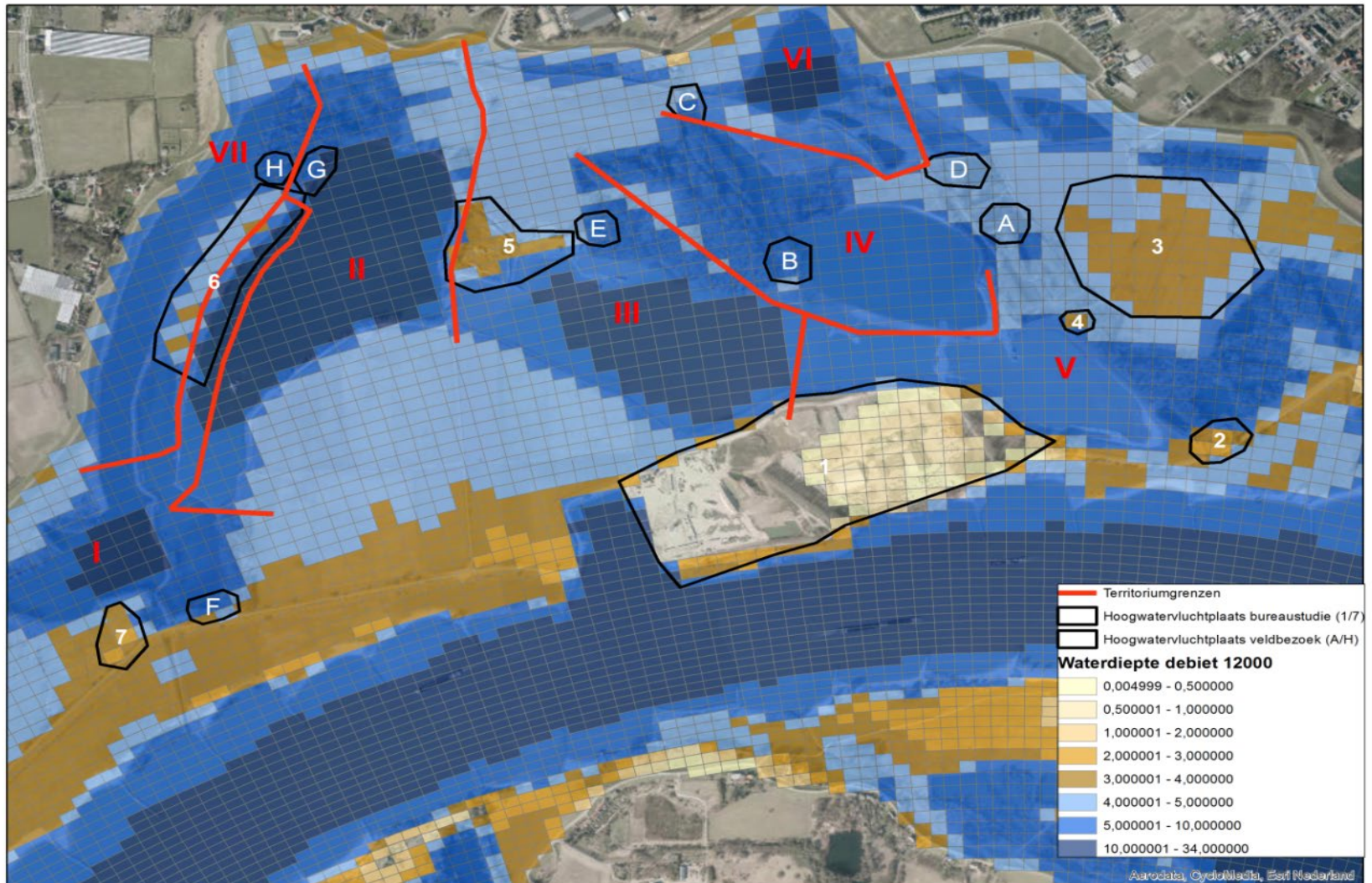
Volg je die werkwijze niet, dan kun je wachten op de problemen!

Een kering kan eigenlijk niet goedgekeurd worden als er geen maatregelen zijn genomen om de kans op ingraven door bever (& das) te verkleinen!

Risicoanalyse

Risicoanalyse

Oplossingen

Graafschade bij hoge waterstanden

Hoogwatervluchtplaatsen

Oplossingen natschade

Overlast kan verminderd worden door:

- het gebruik van zogenaamde beaverdeceivers
- het verlagen van de dam
- het uit productie halen van een strook langs de beek,
- het verwijderen van een dam,
- andere maatregelen...

Oplossingen vraatschade

Overlast kan verminderd worden door:

- rasters te plaatsen,
- het insmeren van individuele bomen met antivraatproduct,
- langs de waterloop (landbouw)gewassen te verbouwen die minder geschikt zijn voor bevers (d.w.z. geen mais, fruitbomen of suikerbieten),
- een strook van 10 tot 30 m langs de waterloop uit productie te halen.

Standpunt Zoogdierverseniging

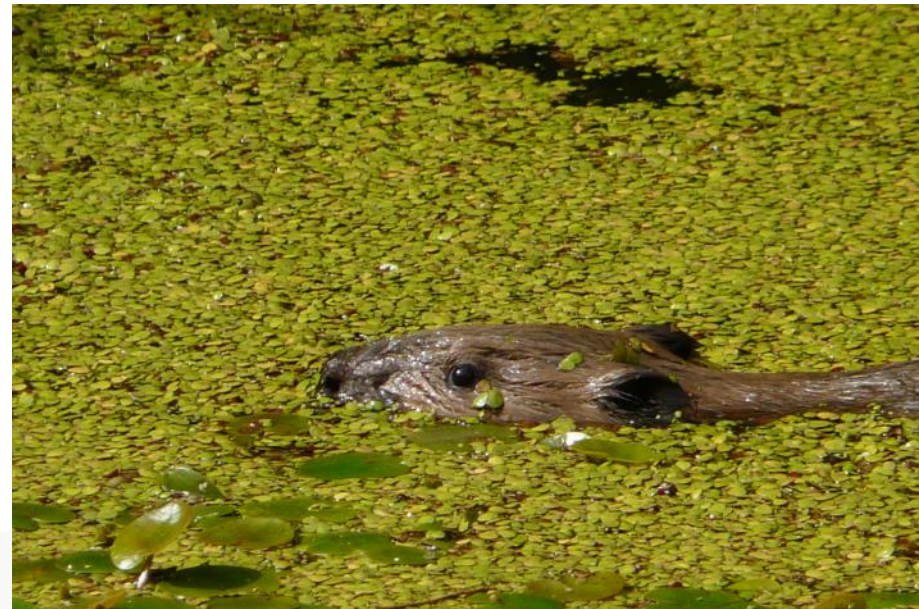
De bever hoort thuis in het waterrijke Nederland

Hij speelt als sleutelsoort een belangrijke positieve rol in de ecologie

Preventieve maatregelen om schade te voorkomen en beverbiotoop te behouden

Ongeschikt maken beverbiotoop

Verwijderen bevers

Vragen?

